

2026-01

pÿ — £ Å ½ µ ° Ä ¯ ¼ · Ã · Ä · Â ¨¹ ¬ Ã Ä ± Ã ·
pÿ « • µ ¿ » ± ¯ ± » Ã Ä¹ Â ¿ »¹ Ä¹ ° - Â Ä · Â
pÿ š Å À Á¹ ± ° ® Â ¨ · ¼ ¿ ° Á ± Ä ¯ ± Â · ¿ · Ä
pÿ Ã Ä ì Ç ¿ Â ® µ ´ Á ±¹ É ¼ - ½ · À Á ± ° Ä¹

pÿ § Á¹ Ã Ä ¿ Æ ì Á ¿ Å , • » µ Å , µ Á ¯ ±

pÿ œ µ Ä ± À Ä Å Ç¹ ± ° ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± ¨ · ¼ ì Ã¹ ± Â ¨¹ ¿ ¯ ° · Ä · Â , £ Ç ¿ » ® Ÿ¹ ° ¿ ½ ¿ ¼¹ ° î ½ · À¹ Ã Å
pÿ ¨¹ ¿ ¯ ° · Ä · Â , ± ½ µ À¹ Ã Ä ® ¼¹ ¿ • µ ¬ À ¿ »¹ Â ¬ Æ ¿ Å

<http://hdl.handle.net/11728/13459>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ**

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**Η Συνεκτίμηση της Διάστασης «Νεολαία» στις
Πολιτικές της Κυπριακής Δημοκρατίας.**

Ρητορικός στόχος ή εδραιωμένη πρακτική;

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ:

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΒΛΕΠΩΝΤΑ:

ΔΡ. ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΥ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ**

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**Η Συνεκτίμηση της Διάστασης «Νεολαία» στις
Πολιτικές της Κυπριακής Δημοκρατίας.**

Ρητορικός στόχος ή εδραιωμένη πρακτική;

**Διπλωματική Εργασία η οποία υποβλήθηκε προς
απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη
Δημόσια Διοίκηση στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ:

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Ελευθερία Χριστοφόρου, 2026.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστημίου Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πίνακας Συντομογραφιών	2
1. Εισαγωγή	3
2. Βιβλιογραφική επισκόπηση	5
2.1 Εννοιολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις του όρου «νεολαία»	5
2.2 Από τη (δια)τομεακή πολιτική νεολαίας στο youth mainstreaming	7
2.3 Θεσμικές διαστάσεις και ιστορική εξέλιξη της πολιτικής για τη νεολαία στην ΕΕ	9
2.4 Μέσα διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής πολιτικής για τη νεολαία	12
2.4.1 Η Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού ως βασικό μέσο διακυβέρνησης	12
2.4.2 Διοικητικός συντονισμός και εργαλεία διακυβέρνησης	13
2.4.3 Μη δεσμευτικά μέσα πολιτικής και στρατηγική κατεύθυνση	14
2.4.4 Το youth check ως εργαλείο θεσμικής μετάβασης από τη ρητορική στην πράξη	15
2.4.5 Ο Διάλογος της ΕΕ με τη Νεολαία ως μέσο διακυβέρνησης και πολιτικής εισροής	16
2.4.6 Μία σύντομη αποτίμηση των Ευρωπαϊκών πολιτικών για τη νεολαία	16
2.5 Εξευρωπαϊσμός εθνικών πολιτικών νεολαίας	17
3. Μεθοδολογία	19
4. Κύριο Μέρος	24
4.1 Ορισμός και εννοιολογική προσέγγιση της «νεολαίας»	24
4.2 Οριζόντια ενσωμάτωση της διάστασης «νεολαία»	27
4.3 Ευθυγράμμιση των εθνικών πολιτικών εγγράφων με το ευρωπαϊκό πλαίσιο	29
4.4 Διακυβέρνηση & συντονισμός των πολιτικών νεολαίας	31
4.5 Συμμετοχή των νέων στις διαδικασίες λήψεως αποφάσεων	33
4.6 Τεκμηρίωση λήψης αποφάσεων	36
4.7 Μετουσίωση πολιτικών διακηρύξεων σε επιχειρησιακά μέτρα	38
4.8 Παρακολούθηση, αξιολόγηση και λογοδοσία των πολιτικών για τη νεολαία	40
4.9 Αποτελέσματα	43
5. Συμπεράσματα	44
5.1 Επισκόπηση συμπερασμάτων	44
5.2 Προτάσεις πολιτικής	45
5.3. Μελλοντική έρευνα	46
Βιβλιογραφία	47

Σελίδα Εγκυρότητας

Ονοματεπώνυμο Φοιτήτριας: Ελευθερία Χριστοφόρου

Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας: Η Συνεκτίμηση της Διάστασης «Νεολαία» στις Πολιτικές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ρητορικός Στόχος ή Εδραιωμένη Πρακτική;

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις [ημερομηνία έγκρισης] από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος).....[ονοματεπώνυμο, βαθμίδα, υπογραφή]

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:[ονοματεπώνυμο, βαθμίδα, υπογραφή]

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:[ονοματεπώνυμο, βαθμίδα, υπογραφή]

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Εγώ η Ελευθερία Χριστοφόρου, γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «Η Συνεκτίμηση της Διάστασης Νεολαία στις Πολιτικές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ρητορικός Στόχος ή Εδραιωμένη Πρακτική;», αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η Δηλώσα: Ελευθερία Χριστοφόρου

Περίληψη

Η παρούσα εργασία εξετάζει κατά πόσο η συνεκτίμηση της διάστασης «νεολαία» (youth mainstreaming) στις δημόσιες πολιτικές της Κυπριακής Δημοκρατίας συνιστά εδραιωμένη κυβερνητική πρακτική ή παραμένει διακηρυκτικός στόχος. Μελετώντας την περίπτωση της Κύπρου, ως ένα μικρό κράτος-μέλος της ΕΕ με αυξημένο κόστος προσαρμογής σε ευρωπαϊκές πολιτικές, και αξιοποιώντας ποιοτικά δεδομένα, η εργασία προτείνει ένα αναλυτικό εργαλείο αξιολόγησης βάσει του κύκλου δημόσιας πολιτικής. Τα ευρήματα καταδεικνύουν αποσπασματική και ασυνεπή εφαρμογή των ευρωπαϊκών κατευθύνσεων σε εθνικό επίπεδο, λόγω περιορισμένης θεσμικής κατοχύρωσης μηχανισμών διατομεακού συντονισμού, εκτίμησης επιπτώσεων, τεκμηρίωσης και συμμετοχής των νέων. Τα παραπάνω επιβεβαιώνουν τα δομικά όρια των ήπιων μέσων διακυβέρνησης σε τομείς υποστηρικτικών αρμοδιοτήτων της ΕΕ. Η εργασία συνεισφέρει με αυτό τον τρόπο στον ευρύτερο διάλογο που αφορά στον εξευρωπαϊσμό δημόσιων πολιτικών και ειδικότερα εκείνων που δεν ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ. Παράλληλα, έχει αυξημένη πρακτική αξία καθώς φωτίζει τις πραγματικές διαστάσεις της πολιτικής νεολαίας στην Κύπρο, παρέχοντας έτσι κρίσιμη πληροφόρηση στους πολίτες και φορείς χάραξης πολιτικής.

Λέξεις κλειδιά: youth mainstreaming, πολιτική νεολαίας, συμμετοχή νέων, εξευρωπαϊσμός, δημόσια πολιτική.

This paper examines whether Cyprus has established youth mainstreaming as a cross-cutting governance mechanism or whether it remains primarily a declaratory goal. Using Cyprus as a case study, a small EU member state facing high adaptation costs to EU policies, and drawing on qualitative data, the study develops an analytical evaluation framework grounded in the stages of the public policy cycle. The findings reveal fragmented implementation of the European youth policy at the national level, attributed to weak cross-sectoral coordination, the absence of impact assessment tools, a limited evidence base, and constrained youth participation channels. The results confirm the structural limitations of soft law in policy areas falling under the EU's supporting competences. Accordingly, the paper contributes to the literature on the europeanisation of national policies in domains beyond the exclusive competences of the EU. At the same time, by highlighting the actual *modus operandi* of youth policy in Cyprus, it provides critical information for policymakers and the wider public.

Πίνακας Συντομογραφιών

Συντομογραφία	Πλήρης όρος
ΑΜΣ	Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΣΝ 2030	Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία
ΚΜ	Κράτη Μέλη
ΣΔ	Σχέδιο Δράσης
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΥΠΑΝ	Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

1. Εισαγωγή

Στις σύγχρονες δημόσιες πολιτικές δίνεται ολοένα και μεγαλύτερη έμφαση στη συνεκτίμηση της διάστασης «νεολαία» σε όλους τους τομείς (youth mainstreaming). Η προσέγγιση αυτή, ανάλογη με την πρακτική του gender mainstreaming, συνεπάγεται τη συστηματική ενσωμάτωση της οπτικής και των αναγκών των νέων στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση πολιτικών παρεμβάσεων (Deželan, 2024). Βασίζεται στην πεποίθηση ότι τα ζητήματα της νεολαίας δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά μέσω αποσπασματικών ή αμιγώς τομεακών πολιτικών, αλλά απαιτούν διατομεακό συντονισμό, καθώς όλα τα θέματα πολιτικής αφορούν και επηρεάζουν τις ζωές των νέων (European Commission, 2024).

Η αναγκαιότητα του youth mainstreaming καθίσταται πιο επιτακτική αν ληφθεί υπόψη η διαρκής απομάκρυνση των νέων από την πολιτική ζωή, λόγω φθίνουσας πορείας της εμπιστοσύνης στους θεσμούς, κακής δημοσιονομικής διαχείρισης και φαινομένων διαφθοράς (OECD, 2020). Αυτό έχει ως συνέπεια τη χαμηλή συμμετοχή των νέων στη δημόσια σφαίρα και την υποεκπροσώπησή τους στα κέντρα λήψεως αποφάσεων, όπου κυριαρχούν μεγαλύτερες ηλικίες που συχνά αγνοούν τις ανάγκες και τις προοπτικές της νεολαίας (Pelzer, et al., 2024). Η επένδυση στην ενεργό συμμετοχή της νεολαίας θεωρείται κρίσιμη για το μέλλον της κοινωνίας, τη διαγενεακή δικαιοσύνη και την ανθεκτικότητα των δημοκρατικών θεσμών (OECD, 2020).

Η Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για τη Νεολαία 2019-2027 και τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΕ (2023) υπογραμμίζουν την ανάγκη οριζόντιας ενσωμάτωσης της διάστασης «νεολαία» στο σύνολο των δημόσιων πολιτικών. Η συμμετοχή των νέων αναδεικνύεται ως μέσο στήριξης της νομιμοποίησης και διαφάνειας των πολιτικών αποφάσεων, με στόχο την αντιμετώπιση του δημοκρατικού ελλείμματος και της αύξησης της εμπιστοσύνης των πολιτών στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα (Council of the European Union, 2018, Council of the European Union, 2023). Παράλληλα, υιοθετούνται εργαλεία συστηματικής εκτίμησης επιπτώσεων όπως το youth check και θεσμοθετημένοι διάλογοι με τη νεολαία με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχικής διακυβέρνησης. Ωστόσο, συγκριτικές μελέτες δείχνουν ότι μόνο λίγα κράτη-μέλη (ΚΜ) της ΕΕ έχουν θεσμοθετήσει οριζόντιους μηχανισμούς συνεκτίμησης της διάστασης «νεολαία» (European Commission, 2024).

Δεδομένων των παραπάνω, στόχος της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση του βαθμού υιοθέτησης των ευρωπαϊκών κατευθύνσεων σχετικά με τη συνεκτίμηση της διάστασης «νεολαία» από την Κυπριακή Δημοκρατία. Κεντρικό ερευνητικό ερώτημα αποτελεί το κατά πόσο η ενσωμάτωση της οπτικής των νέων στις εθνικές πολιτικές συνιστά θεσμική πρακτική ή παραμένει σε διακηρυκτικό επίπεδο. Εξετάζεται, επομένως, εάν οι σχετικές αναφορές αντικατοπτρίζουν ουσιαστική προσαρμογή ή περιορίζονται σε ρητορικό λόγο.

Μεθοδολογικά, η εργασία αξιοποιεί βιβλιογραφική επισκόπηση και ποιοτική ανάλυση περιεχομένου επίσημων εγγράφων πολιτικής, εφαρμόζοντας ένα προκαθορισμένο σύστημα κατηγοριών βασισμένο στις ευρωπαϊκές αρχές του youth mainstreaming και στα στάδια του κύκλου δημόσιας πολιτικής. Ειδικότερα, επιλέγονται για μελέτη κείμενα της νέας διακυβέρνησης στην Κύπρο λόγω της χρονικής συγκυρίας με την έκδοση των Συμπερασμάτων του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΕ σχετικά με το youth mainstreaming (Council of the European Union, 2023).

Η Κύπρος επιλέγεται ως μελέτη περίπτωσης, λόγω του υψηλού επιπέδου τυπικής συμμόρφωσης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και περιορισμένης ικανότητας επιρροής στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, γεγονός που συνεπάγεται αυξημένο κόστος προσαρμογής (Sepos, 2008, Briguglio, 2016). Η περιορισμένη βιβλιογραφία για την περίπτωση της Κύπρου, καθιστά τη συμβολή της παρούσας μελέτης σημαντική για την κατανόηση του βαθμού εξευρωπαϊσμού της εθνικής πολιτικής νεολαίας και της επίδρασης της Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού. Παράλληλα, η εργασία αναμένεται να έχει μεγάλη πρακτική αξία για τους πολίτες καθώς εντοπίζει σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ ρητορικής και πράξης.

Ως εκ τούτου, η εργασία καταπιάνεται αρχικά με τη βιβλιογραφική επισκόπηση όπου επιχειρείται η εννοιολογική αποσαφήνιση του όρου «νεολαία» και του youth mainstreaming, εξετάζεται η εξέλιξη της πολιτικής της ΕΕ για τη νεολαία και τα κύρια μέσα διακυβέρνησης καθώς και η διαδικασία εξευρωπαϊσμού των εθνικών πολιτικών. Ακολουθεί η μεθοδολογία όπου περιγράφεται το ερευνητικό σχέδιο για τη μελέτη του εθνικού πεδίου και στο κυρίως μέρος παρουσιάζεται η ανάλυση ανά κριτήριο και η τελική σύνθεση που απαντά στα ερευνητικά ερωτήματα. Η εργασία καταλήγει σε συνοπτικά συμπεράσματα, εισηγήσεις για μελλοντική έρευνα και προτάσεις πολιτικής.